

MAT 250 1. ÖDEV ÇÖZÜMLERİ

① 1-10 8 kişia) Hiçbir kapul olmaksızın $8! = 40320$ değişik şekilde oturabilirler.

b) A ve B yan yana oturursa,

$$2 \cdot 7! = 10080$$

c) 8 kişi = 4 erkek + 4 kadın

iki erkek ve iki kadın yan yana oturmamak şartıyla,

$$\underbrace{\overset{1}{K} \overset{2}{E} \overset{3}{K} \overset{4}{E}}_{\text{olası yerler}} \text{ veya } EKEKEKEK \text{ şeklinde oturabilirler.}$$

$$2 \cdot 4! \cdot 4! = 1152$$

d) 8 kişi = 5 erkek + 3 kadın

5 erkek yan yana oturmak istiyorlarsa, 5 erkeği bir kişi gibi düşüneceğiz.

$$4! \cdot 5! = 2880$$

↓
erkeklerin kendi
aralarında yer
değiştirme sayısı

e) 8 kişi = 4 evli çift

Evli çiftler yan yana oturmak koşuluyla,

$$4! \cdot 2^4 = 384$$

↓
çiftlerin
kendi aralarında
yer değiştirme sayısı

② 1-20

8 kişi → 5 kişi gelecek.

a) 2 kişi (A ve B) beraber gelmeyi istemiyorsa,

$$\binom{6}{5} + \binom{2}{1} \binom{6}{4} = \frac{6 \cdot 5!}{5! \cdot 1!} + 2 \cdot \frac{6 \cdot 5 \cdot 4!}{4! \cdot 2!} = 36$$

↓
Ave B
yok!

↓
A veya B
geliyor!

b) 2 kişi (C ve D) beraber gelirse,

$$\binom{6}{5} + \binom{6}{3}$$

↓
Ave B
yok!

↓
Ave B
beraber gelirse!

③ 1-31

Kitabınızda Proposition 6.2 ve 6.1'i inceleyiniz. (Sayfa: 13 6. başlık)

8 tahta 4 okula dağıtılıyor.

$$x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 8 \quad r=4 \quad n=8$$

$$\text{Prop. 6.2} \Rightarrow \binom{n+r-1}{r-1} = \binom{11}{3} = 165$$

Her okula en az bir tahta verilirse

$$\text{Prop. 6.1} \Rightarrow \binom{n-1}{r-1} = \binom{7}{3} = 35$$

4) 1-32

a) 8 kişi $\Rightarrow n=8$
6 kat $\Rightarrow r=6$

$$x_1 + x_2 + \dots + x_6 = 8$$

$$\binom{n+r-1}{r-1} = \binom{13}{5} = \frac{13 \cdot 12 \cdot 11 \cdot 10 \cdot 9 \cdot 8}{5! \cdot 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1} = 1287$$

b) $x_1 + x_2 + x_3 + x_4 + x_5 + x_6 = 5 \Rightarrow n_1 = 5, r = 6$
 $x_1 + x_2 + x_3 + x_4 + x_5 + x_6 = 3 \Rightarrow n_2 = 3, r = 6$

$$\binom{n_1+r-1}{r-1} \binom{n_2+r-1}{r-1} = \binom{10}{5} \binom{8}{5} = \frac{10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot 7 \cdot 6 \cdot 5}{5! \cdot 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2} \cdot \frac{8 \cdot 7 \cdot 6 \cdot 5}{5! \cdot 3 \cdot 2} = 1287$$

5) 2-6

Sigortalı $\rightarrow 1$ good $\rightarrow g$ fair $\rightarrow f$ serious $\rightarrow s$
 Sigortasız $\rightarrow 0$

a) $S = \{(1, g), (0, g), (1, f), (0, f), (1, s), (0, s)\}$

b) $A = \{(1, s), (0, s)\}$

c) $B = \{(0, g), (0, s), (0, f)\}$

d) $B' \cup A = ?$

$B' = \{(1, g), (1, f), (1, s)\}$

$B' \cup A = \{(1, g), (1, f), (1, s), (0, s)\}$

6) Zor $\rightarrow 2$ yüzü kırmızı, 2 yüzü siyah, 1 yüzü sarı, 1 yüzü beyaz

2-19) P(ahlan bir çift zarın aynı renk gelmesi) = $\frac{2}{6} \cdot \frac{2}{6} + \frac{2}{6} \cdot \frac{2}{6} + \frac{1}{6} \cdot \frac{1}{6} + \frac{1}{6} \cdot \frac{1}{6}$

ikişide kırmızı ikilide siyah ikilide sarı ikilide beyaz

$$= \frac{4}{36} + \frac{4}{36} + \frac{1}{36} + \frac{1}{36} = \frac{10}{36} = \frac{5}{18}$$

7) 2-27

Önce A kutudan bir top çekmek partıyla,

A kişisi kırmızı bir top çekene kadar B ile sırasıyla kutudan top çekiyorlar.

P(A'nın kırmızı top çekmesi) = $\frac{3}{10} + \frac{7}{10} \cdot \frac{6}{9} \cdot \frac{3}{8} + \frac{7}{10} \cdot \frac{6}{9} \cdot \frac{5}{8} \cdot \frac{4}{7} \cdot \frac{3}{6} + \frac{7}{10} \cdot \frac{6}{9} \cdot \frac{5}{8} \cdot \frac{4}{7} \cdot \frac{2}{6} \cdot \frac{3}{5} \cdot \frac{2}{4}$

1. denemede 2. denemede 3. denemede 4. denemede

$$= 0.58333$$

8) 2-28

a) P(tüm topların aynı renk olması) = $\frac{\binom{5}{3} + \binom{6}{3} + \binom{8}{3}}{\binom{19}{3}}$

b) P(topların farklı renkte olması) = $\frac{\binom{5}{1} \binom{9}{1} \binom{8}{1}}{\binom{19}{3}}$

Eğer çekilen top yerine konursa,

a') P(tüm topların aynı renk olması) = $\frac{5^3 + 6^3 + 8^3}{19^3}$

b') P(topların farklı renkte olması) = $P(KYM) + P(KMY) + \dots + P(MKY) = 6 \cdot \frac{5 \cdot 6 \cdot 8}{19^3}$

9) 2-45

A_i : i. denemede doğru anahtarı bulma
 $i=1, 2, 3, \dots, n$

Denenen anahtar ayrılırsa,

$$P(A_1) = \frac{1}{n}$$

$$P(A_2) = \frac{n-1}{n} \cdot \frac{1}{n-1} = \frac{1}{n}$$

$$P(A_3) = \frac{n-1}{n} \cdot \frac{n-2}{n-1} \cdot \frac{1}{n-2} = \frac{1}{n}$$

$$P(A_4) = \frac{n-1}{n} \cdot \frac{n-2}{n-1} \cdot \frac{n-3}{n-2} \cdot \frac{1}{n-3} = \frac{1}{n}$$

$$\vdots$$

$$P(A_k) = \frac{n-1}{n} \cdot \frac{n-2}{n-1} \cdot \frac{n-3}{n-2} \cdot \frac{n-4}{n-3} \dots \frac{n-k+1}{n-k+2} \cdot \frac{1}{n-k+1} = \frac{1}{n}$$

Denenen anahtar ayrılmazsa,

$$P(A_1) = \frac{1}{n}$$

$$P(A_2) = \frac{n-1}{n} \cdot \frac{1}{n} = \frac{n-1}{n^2}$$

$$P(A_3) = \frac{n-1}{n} \cdot \frac{n-1}{n} \cdot \frac{1}{n} = \frac{(n-1)^2}{n^3}$$

$$P(A_4) = \frac{n-1}{n} \cdot \frac{n-1}{n} \cdot \frac{n-1}{n} \cdot \frac{1}{n} = \frac{(n-1)^3}{n^4}$$

$$\vdots$$

$$P(A_k) = \frac{n-1}{n} \cdot \underbrace{\frac{n-1}{n} \cdot \frac{n-1}{n} \cdot \dots \cdot \frac{n-1}{n}}_{k-1 \text{ tane}} \cdot \frac{1}{n} = \frac{(n-1)^{k-1}}{n^k}$$

10) 2-52

$$a) \frac{20 \cdot 18 \cdot 16 \cdot 14 \cdot 12 \cdot 10 \cdot 8 \cdot 6}{20 \cdot 19 \cdot 18 \cdot 17 \cdot 16 \cdot 15 \cdot 14 \cdot 13}$$

$$b) \frac{\binom{10}{1} \binom{9}{6} \frac{8!}{2!} 2^6}{20 \cdot 19 \cdot 18 \cdot 17 \cdot 16 \cdot 15 \cdot 14 \cdot 13}$$

(11) 3-62

 R_i : Röle i 'nin kapalı olması $i=1,2,3,4,5$

$$\begin{aligned}
 a) P(\text{Akım geçmesi}) &= P[(R_1 \cap R_2) \cup (R_3 \cap R_4)] \cap R_5 \\
 &= P[(R_1 \cap R_2) \cup (R_3 \cap R_4)] \cdot P(R_5) \\
 &= [P(R_1 \cap R_2) + P(R_3 \cap R_4) - P(R_1 \cap R_2 \cap R_3 \cap R_4)] P(R_5) \\
 &= [P(R_1)P(R_2) + P(R_3)P(R_4) - P(R_1)P(R_2)P(R_3)P(R_4)] P(R_5) \\
 &= [P_1 P_2 + P_3 P_4 - P_1 P_2 P_3 P_4] P_5
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 b) \quad & \left. \begin{aligned} E_1 &= \{1 \text{ ve } 4 \text{ kapalı}\} \\ E_2 &= \{1, 3 \text{ ve } 5 \text{ kapalı}\} \\ E_3 &= \{2 \text{ ve } 5 \text{ kapalı}\} \\ E_4 &= \{2, 3 \text{ ve } 4 \text{ kapalı}\} \end{aligned} \right\} \begin{aligned} &\text{Akımın geçmesi} \\ &\text{için tüm} \\ &\text{olası} \\ &\text{kombinasyonlar} \end{aligned}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 P(\text{Akım geçmesi}) &= P(E_1 \cup E_2 \cup E_3 \cup E_4) \\
 &= P(E_1) + P(E_2) + P(E_3) + P(E_4) - P(E_1 \cap E_2) - P(E_1 \cap E_3) - P(E_1 \cap E_4) \\
 &\quad - P(E_2 \cap E_3) - P(E_2 \cap E_4) - P(E_3 \cap E_4) + P(E_1 \cap E_2 \cap E_3) + \\
 &\quad P(E_1 \cap E_2 \cap E_4) + P(E_1 \cap E_3 \cap E_4) + P(E_2 \cap E_3 \cap E_4) - P(E_1 \cap E_2 \cap E_3 \cap E_4) \\
 &= P_1 P_4 + P_1 P_3 P_5 + P_2 P_5 + P_2 P_3 P_4 - P_1 P_3 P_4 P_5 - P_1 P_2 P_4 P_5 - P_1 P_2 P_3 P_4 \\
 &\quad - P_2 P_3 P_4 P_5 - P_2 P_3 P_4 P_5 - 2 P_1 P_2 P_3 P_4 P_5 + 3 P_1 P_2 P_3 P_4 P_5
 \end{aligned}$$

(12) 3-69

$$P(\text{erkek}) = P(kız) = \frac{1}{2}$$

bağımsız

$$a) P(\text{Hepsinin aynı cinsiyetten olması}) = \underbrace{\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2}}_{\text{hepsi kız}} + \underbrace{\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2}}_{\text{hepsi erkek}} = \frac{1}{16}$$

$$b) P(\text{En büyük 3 tanesi erkek, diğerleri kız}) = \underbrace{\left(\frac{1}{2}\right)^3}_{3 \text{ erkek}} \cdot \underbrace{\left(\frac{1}{2}\right)^2}_{2 \text{ kız}} = \frac{1}{32}$$

$$c) P(3 \text{ tane erkek}) = \binom{5}{3} \left(\frac{1}{2}\right)^3 \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{5 \cdot 4!}{2} \cdot \frac{1}{32} = \frac{5}{16}$$

$$d) P(\text{En büyük 2 tanesi kız}) = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \left(\sum_{x=0}^3 \binom{3}{x} \left(\frac{1}{2}\right)^x \left(\frac{1}{2}\right)^{3-x} \right) = \frac{1}{4}$$

$$\begin{aligned}
 e) P(\text{En az bir kız}) &= 1 - P(\text{Hiç kız olmaması}) \\
 &= 1 - \underbrace{\left(\frac{1}{2}\right)^5}_{\text{hepsi erkek}} = 1 - \frac{1}{32} = \frac{31}{32}
 \end{aligned}$$

13 3-78

(T) → A zarı → 4 yüzü kırmızı, 2 yüzü beyaz

(Y) → B " → 2 " " " , 4 " "

K: Zarın kırmızı gelmesi

T: Paranın tura gelmesi

Y: " " " " " "

$$a) P(K) = P(K|T) \cdot P(T) + P(K|Y) \cdot P(Y)$$

$$= \frac{4}{6} \cdot \frac{1}{2} + \frac{2}{6} \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$$

$$b) P(K|KK) = \frac{P(KKK)}{P(KK)} = \frac{\frac{1}{2} \left(\frac{2}{3}\right)^2 + \frac{1}{2} \left(\frac{1}{3}\right)^2}{\frac{1}{2} \left(\frac{2}{3}\right)^2 + \frac{1}{2} \left(\frac{1}{3}\right)^2} = \frac{3}{5}$$

$$c) P(Azarı|KK) = \frac{P(KK|A) \cdot P(A)}{P(KK)} = \frac{\left(\frac{2}{3}\right)^2 \cdot \frac{1}{2}}{\left(\frac{2}{3}\right)^2 \left(\frac{1}{2}\right) + \left(\frac{1}{3}\right)^2 \left(\frac{1}{2}\right)} = \frac{4}{5}$$

MAT 250 2. ÖDEV ÇÖZÜMLERİ

① 4.1

Herbir siyah top için 2\$ kazanılıyor
" beyaz " " 1\$ kaybediliyor

X: kazanılan miktar

$$2B \rightarrow x = -2$$

$$2S \rightarrow x = 4$$

$$1B, 1S \rightarrow x = 1$$

$$1S, 1T \rightarrow x = 2$$

$$1B, 1T \rightarrow x = -1$$

$$2T \rightarrow x = 0$$

$$\Rightarrow x = -2, -1, 0, 2, 4$$

$$P(X = -2) = \frac{\binom{8}{2}}{\binom{14}{2}} = \frac{28}{91}$$

$$P(X = 1) = \frac{\binom{4}{1} \binom{8}{1}}{\binom{14}{2}} = \frac{32}{91}$$

$$P(X = -1) = \frac{\binom{8}{1} \binom{2}{1}}{\binom{14}{2}} = \frac{16}{91}$$

$$P(X = 2) = \frac{\binom{4}{2} \binom{2}{1}}{\binom{14}{2}} = \frac{8}{91}$$

$$P(X = 0) = \frac{\binom{2}{2}}{\binom{14}{2}} = \frac{1}{91}$$

$$P(X = 4) = \frac{\binom{4}{2}}{\binom{14}{2}} = \frac{6}{91}$$

② 4.13

1. randevu

2. randevu

Satış var $\rightarrow 0.3$

0.6

Satış yok $\rightarrow 0.7$

0.4

Her randevuda, satış varsa,

$\frac{1}{2}$ olasılıkla \$1000'lik

$\frac{1}{2}$ " \$500'lik

ansiklopedi satılıyor

1. randevu	2. randevu	Toplam	Olasılık
1000	1000	2000	$\frac{1}{2}(0.3) \frac{1}{2}(0.6) = 0.045$
1000	500	1500	$\frac{1}{2}(0.3) \frac{1}{2}(0.6) = 0.045$
500	1000	1500	$\frac{1}{2}(0.3) \frac{1}{2}(0.6) = 0.045$
500	500	1000	$\frac{1}{2}(0.3) \frac{1}{2}(0.6) = 0.045$
1000	0	1000	$\frac{1}{2}(0.3)(0.4) = 0.06$
500	0	500	$\frac{1}{2}(0.3)(0.4) = 0.06$
0	1000	1000	$(0.7) \frac{1}{2}(0.6) = 0.21$
0	500	500	$(0.7) \frac{1}{2}(0.6) = 0.21$
0	0	0	$(0.7)(0.4) = 0.28$

X: Tüm satışlardan kazanılan miktar (\$)

$$P(X = 0) = 0.28$$

$$P(X = 500) = 0.06 + 0.21 = 0.27$$

$$P(X = 1000) = 0.045 + 0.06 + 0.21 = 0.315$$

$$P(X = 1500) = 0.09$$

$$P(X = 2000) = 0.045$$

x	0	500	1000	1500	2000
p(x)	0.28	0.27	0.315	0.09	0.045

③ 4.14

5 numara, 5 farklı kişiye bir sıra oluşturocak şekilde $5! = 120$ farklı şekilde dağıtılabilir.

$$x = 0, 1, 2, 3, 4$$

$X=0$

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline 1 & 4 & 3 & 2 & 1 \\ \hline \end{array} = 24$$

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline 1 & 3 & 3 & 2 & 1 \\ \hline \end{array} = 18$$

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline 1 & 2 & 3 & 2 & 1 \\ \hline \end{array} = 12$$

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline 1 & 1 & 3 & 2 & 1 \\ \hline \end{array} = 6$$

$$60$$

$$P(X=0) = \frac{60}{120} = \frac{1}{2}$$

$X=2$

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline 1 & 3 & 2 & 1 & 1 \\ \hline \end{array} = 6$$

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline 1 & 2 & 1 & 2 & 1 \\ \hline \end{array} = 4$$

$$10$$

$$P(X=2) = \frac{10}{120} = \frac{1}{12}$$

$X=1$

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline 1 & 1 & 3 & 2 & 1 \\ \hline \end{array} = 6$$

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline 1 & 2 & 2 & 2 & 1 \\ \hline \end{array} = 8$$

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline 1 & 3 & 1 & 2 & 1 \\ \hline \end{array} = 6$$

$$20$$

$$P(X=1) = \frac{20}{120} = \frac{1}{6}$$

$X=3$

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline 1 & 3 & 2 & 1 & 1 \\ \hline \end{array} = 6$$

$$P(X=3) = \frac{6}{120} = \frac{1}{20}$$

$X=4$

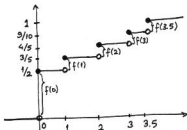
$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline 1 & 4 & 3 & 2 & 1 \\ \hline \end{array} = 24$$

$$P(X=4) = \frac{24}{120} = \frac{1}{5}$$

④ 4.19

$$F(b) = \begin{cases} 0 & b < 0 \\ \frac{1}{2} & 0 \leq b < 1 \\ \frac{3}{5} & 1 \leq b < 2 \\ \frac{4}{5} & 2 \leq b < 3 \\ \frac{9}{10} & 3 \leq b < 3.5 \\ 1 & b \geq 3.5 \end{cases}$$

\downarrow
 $P(X \leq b)$

→ Bu şekli çizmek zorunda değilsiniz!

$$f(0) = F(0) = \frac{1}{2}$$

$$f(1) = F(1) - F(0) = \frac{3}{5} - \frac{1}{2} = \frac{1}{10}$$

$$f(2) = F(2) - F(1) = \frac{4}{5} - \frac{3}{5} = \frac{1}{5}$$

$$f(3) = F(3) - F(2) = \frac{9}{10} - \frac{4}{5} = \frac{1}{10}$$

$$f(3.5) = F(3.5) - F(3) = 1 - \frac{9}{10} = \frac{1}{10}$$

x	0	1	2	3	3.5
$p(x)$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$

5 4.21

40
33
25
50

148 öğrenci

X: Rasgele seçilen öğrencinin bulunduğu otobüsteki öğrencilerin sayısı
 Y: Rasgele seçilen otobüsteki öğrencilerin sayısı

a) $x = 25, 33, 40, 50$

$y = 25, 33, 40, 50$

Seçilen öğrencinin içerisinde fazla sayıda öğrenci taşıyan otobüsten seçilme şansı daha fazladır. Herbir otobüs şoförünün seçilme şansı birbirine eşit olduğuna göre X'in beklenen değeri Y'ninkinden büyüktür.

b) $x = 25, 33, 40, 50$

$P(X=25) = \frac{25}{148}$

$P(X=33) = \frac{33}{148}$

$P(X=40) = \frac{40}{148}$

$P(X=50) = \frac{50}{148}$

$$E(X) = 25 \cdot \frac{25}{148} + 33 \cdot \frac{33}{148} + 40 \cdot \frac{40}{148} + 50 \cdot \frac{50}{148} = 39.28$$

$y = 25, 33, 40, 50$

$P(Y=25) = \frac{1}{4}$

$P(Y=33) = \frac{1}{4}$

$P(Y=40) = \frac{1}{4}$

$P(Y=50) = \frac{1}{4}$

$$E(Y) = 25 \cdot \frac{1}{4} + 33 \cdot \frac{1}{4} + 40 \cdot \frac{1}{4} + 50 \cdot \frac{1}{4} = 37$$

6 X: Her gelişimde kazanılan (veya kaybedilen) miktar

$x = -1 \$, 1.1 \$$

$$P(X = -1 \$) = \frac{\binom{5}{1} \binom{5}{1}}{\binom{10}{2}} = \frac{5}{9}$$

$$P(X = 1.1 \$) = \frac{\underbrace{\binom{5}{2} \binom{5}{0}}_{2 \text{ kırmızı}} + \frac{\binom{5}{0} \binom{5}{2}}{\binom{10}{2}} = \frac{4}{9}$$

a) $E(X) = (1.1) \cdot \frac{4}{9} + (-1) \cdot \frac{5}{9} = -0.067 \$ \text{ kaybediliyor.}$

b) $\text{Var}(X) = E(X^2) - [E(X)]^2$

$$E(X^2) = (1.1)^2 \cdot \frac{4}{9} + (-1)^2 \cdot \frac{5}{9} = \frac{756}{4} \Rightarrow \text{Var}(X) = \frac{756}{4} - \frac{0.36}{81} = 1.089$$

7 4.38

$E(X) = 1 \quad \text{Var}(X) = 5$

a) $E[(2+X)^2] = E[4 + 4X + X^2] = 4 + 4E(X) + E(X^2)$

$\text{Var}(X) = E(X^2) - [E(X)]^2$

$5 = E(X^2) - 1 \Rightarrow E(X^2) = 6$

$E[(2+X)^2] = 4 + 4(1) + 6 = 14$

b) $\text{Var}(4+3X) = 9 \text{Var}(X) = 9(5) = 45.$

8) 4.42

$$P(\text{motorun bozulması}) = 1-p$$

Uçağın uçuşunu başarıyla tamamlaması için motorlarının çoğunluğunun sağlam olması gerekiyor. 5 motorlu uçağın, 3 motorlu uçağa tercih edilmesi için, aşağıdaki koşulu sağlaması gereklidir:

$$\left(\frac{5}{3}\right) p^3(1-p)^2 + \left(\frac{5}{4}\right) p^4(1-p) + \left(\frac{5}{5}\right) p^5(1-p)^0 \geq \left(\frac{3}{2}\right) p^3(1-p) + \left(\frac{3}{3}\right) p^3(1-p)^0$$

$$\Rightarrow 6p^3 - 15p^3 + 12p - 3 \geq 0$$

$$\Rightarrow 6(p - \frac{1}{2})(p - 1)^2 \geq 0$$

$$\boxed{p \geq \frac{1}{2}}$$

9) 4.57

X: Bir otoyolda birgünde meydana gelen kazaların sayısı

$$\lambda = 3 \quad t = 1 \Rightarrow X \sim \text{POI}(\lambda t = 3)$$

$$p(x) = \begin{cases} \frac{3^x e^{-3}}{x!}, & x = 0, 1, 2, \dots \\ 0, & \text{d.d.} \end{cases}$$

$$\begin{aligned} \text{a) } P(X \geq 3) &= 1 - p(0) - p(1) - p(2) \\ &= 1 - e^{-3} - 3e^{-3} - e^{-3} \frac{3^2}{2} = 1 - \frac{17}{2} e^{-3} \end{aligned}$$

$$\text{b) } P(X \geq 3 | X \geq 1) = \frac{P(X \geq 3)}{P(X \geq 1)} = \frac{1 - \frac{17}{2} e^{-3}}{1 - e^{-3}}$$

10) 4.66

a) $38 - 12 = 26$ durumda Smith kazanamaz.

$$P(\text{ilk 5 bahsi kaybetmesi}) = \left(\frac{26}{38}\right)^5$$

$$\text{b) } P(4. \text{ bahsinde ilk kez kazanması}) = \underbrace{\left(\frac{26}{38}\right)^3}_{\text{ilk 3 bahiste kaybediyor.}} \left(\frac{12}{38}\right)$$

11) 4.74

100 nesne $\left\{ \begin{array}{l} \rightarrow 6 \text{ bozuk} \\ \rightarrow 94 \text{ sağlam} \end{array} \right\}$ 10 nesne rasgele seçiliyor.

X : 10 nesne içerisinde bozuk olanların sayısı

$$\text{a) } P(X=0) = \frac{\binom{94}{10}}{\binom{100}{10}}$$

$$\text{b) } P(X > 2) = 1 - P(X=0) - P(X=1) - P(X=2) = 1 - \frac{\binom{94}{10} + \binom{94}{9} \binom{6}{1} + \binom{94}{8} \binom{6}{2}}{\binom{100}{10}}$$

MAT 250 OLASILIK ve İSTATİSTİK 3. ÖDEV GÖZÜMLERİ

① 5-5

$$P(X > c) = 0.01 \Rightarrow P(X > c) = \int_c^1 5(1-x)^4 dx = (1-x)^5 \Big|_c^1 = (1-c)^5 = 0.01$$

$$\Rightarrow c = 1 - (0.01)^{1/5}$$

② 5-7

1. denklemler:

$$\int_0^1 (a+bx^3) dx = 1 \Rightarrow \int_0^1 (a+bx^3) dx = ax + \frac{bx^4}{4} \Big|_0^1 = a + \frac{b}{4} = 1$$

$$3a+b=3$$

2. denklemler

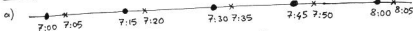
$$E(X) = \int_0^1 x(a+bx^3) dx = \int_0^1 (ax+bx^4) dx = \frac{ax^2}{2} + \frac{bx^5}{5} \Big|_0^1 = \frac{a}{2} + \frac{b}{5} = \frac{3}{5}$$

$$10a+5b=12$$

iki denklemin ortak çözümünden,

$$a = \frac{3}{5}, b = \frac{6}{5}$$

③ 5-10

• \rightarrow A'ya giden trenin istasyona geldiği saatler

$\times \rightarrow$ B'ye

X: Yolcunun istasyona geldiğinde 7:10'i geçen dakikaların sayısı

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{60}, & 0 < x < 60 \\ 0, & \text{d.d.} \end{cases}$$

$$P(\text{A'ya gitme}) = P(5 < X < 15) + P(20 < X < 30) + P(35 < X < 45) + P(50 < X < 60)$$

$$= \int_5^{15} \frac{1}{60} dx + \int_{20}^{30} \frac{1}{60} dx + \int_{35}^{45} \frac{1}{60} dx + \int_{45}^{60} \frac{1}{60} dx$$

$$= \frac{x}{60} \Big|_5^{15} + \frac{x}{60} \Big|_{20}^{30} + \frac{x}{60} \Big|_{35}^{45} + \frac{x}{60} \Big|_{45}^{60} = \frac{10}{60} \cdot 4 = \frac{2}{3}$$

b) Y: Yolcunun istasyona geldiğinde 7:10'u geçen dakikaların sayısı

$$f(y) = \begin{cases} \frac{1}{60}, & 0 < y < 60 \\ 0, & \text{d.d.} \end{cases}$$

$$P(\text{A'ye gitme}) = P(0 < Y < 5) + P(10 < Y < 20) + P(25 < Y < 35) + P(40 < Y < 50) + P(55 < Y < 60)$$

$$= \frac{5}{60} + \frac{10}{60} + \frac{10}{60} + \frac{10}{60} + \frac{5}{60} = \frac{2}{3}$$

(4) [6-9]

$$f(x,y) = \frac{6}{7} \left(x^3 + \frac{xy}{2} \right) \quad 0 < x < 1, \quad 0 < y < 2$$

a) $\int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x,y) dx dy = 1$ olmalı.

$$\begin{aligned} \int_0^2 \int_0^1 \frac{6}{7} \left(x^3 + \frac{xy}{2} \right) dx dy &= \int_0^2 \frac{6}{7} \left(\frac{x^4}{4} + \frac{x^2 y}{2} \right) \Big|_0^1 dy = \int_0^2 \frac{6}{7} \left(\frac{1}{4} + \frac{y}{2} \right) dy \\ &= \frac{6}{7} \left(\frac{y}{4} + \frac{y^2}{4} \right) \Big|_0^2 = \frac{6}{7} \left(\frac{2}{4} + \frac{4}{4} \right) = \frac{6}{7} \cdot \frac{7}{6} = 1 \end{aligned}$$

b) $f_X(x) = \int_0^2 \frac{6}{7} \left(x^3 + \frac{xy}{2} \right) dy = \frac{6}{7} \left(x^3 y + \frac{xy^2}{2} \right) \Big|_0^2$

$$= \frac{6}{7} (2x^3 + x) \quad , \quad 0 < x < 1$$

$$= 0 \quad , \quad \text{d.d.}$$

c) $P(X > Y) = \frac{6}{7} \int_0^1 \int_0^x \left(x^3 + \frac{xy}{2} \right) dy dx = \frac{6}{7} \int_0^1 \left(x^3 y + \frac{xy^2}{2} \right) \Big|_0^x dx$

$$= \frac{6}{7} \int_0^1 \left(x^4 + \frac{x^3}{4} \right) dx = \frac{6}{7} \left(\frac{x^5}{5} + \frac{x^4}{16} \right) \Big|_0^1 = \frac{6}{7} \left(\frac{1}{5} + \frac{1}{16} \right) = \frac{6}{7} \cdot \frac{21}{80} = \frac{15}{56}$$

d) $P(Y > 1/2 | X < 1/2) = \frac{P(Y > 1/2, X < 1/2)}{P(X < 1/2)}$

$$= \frac{\int_{1/2}^2 \int_0^{1/2} \left(x^3 + \frac{xy}{2} \right) dx dy}{\int_0^{1/2} (2x^3 + x) dx} = \frac{\int_{1/2}^2 \left(\frac{x^4}{4} + \frac{x^2 y}{2} \right) \Big|_0^{1/2} dy}{\frac{2x^4}{4} + \frac{x^2}{2} \Big|_0^{1/2}}$$

$$= \frac{\int_{1/2}^2 \left(\frac{1}{32} + \frac{xy}{4} \right) dy}{\frac{1}{12} + \frac{1}{8}} = \frac{\frac{y}{24} + \frac{y^2}{32} \Big|_{1/2}^2}{\frac{5}{24}} = \frac{\frac{2}{24} + \frac{4}{32} - \frac{1}{48} - \frac{1}{128}}{\frac{5}{24}} = \frac{39}{80}$$

e) $E(X) = \int_0^1 \frac{6}{7} (2x^3 + x^2) dx = \frac{6}{7} \left(\frac{x^4}{2} + \frac{x^3}{3} \right) \Big|_0^1 = \frac{6}{7} \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} \right) = \frac{5}{7}$

f) $f_Y(y) = \int_0^1 \frac{6}{7} \left(x^3 + \frac{xy}{2} \right) dx = \frac{6}{7} \left(\frac{x^4}{4} + \frac{x^2 y}{2} \right) \Big|_0^1 = \frac{6}{7} \left(\frac{1}{4} + \frac{y}{2} \right) = \frac{6}{7} \left(\frac{4+3y}{12} \right)$

$$= \frac{1}{14} (4+3y) \quad , \quad 0 < y < 2$$

$$= 0 \quad , \quad \text{d.d.}$$

$E(Y) = \int_0^2 \frac{1}{14} (4y + 3y^2) dy = \frac{1}{14} \left(2y^2 + y^3 \right) \Big|_0^2$

$$= \frac{1}{14} (8+8) = \frac{8}{7}$$

5) 6-21

a) $\int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x,y) dx dy = 1$ olduğunu göstermelisiniz.

$$\int_0^1 \int_0^{1-y} 24xy dx dy = \int_0^1 12y(1-y)^2 dy = \int_0^1 12(y - 2y^2 + y^3) dy$$

$$= 12\left(\frac{1}{2} - \frac{2}{3} + \frac{1}{4}\right) = 1$$

$$b) f_X(x) = \int_0^{1-x} 24xy dy = 24x \frac{y^2}{2} \Big|_0^{1-x} = 12x(1-x)^2, \quad 0 \leq x \leq 1$$

$$= 0, \quad \text{d.d.}$$

$$E(X) = \int_0^1 12x^2(1-2x+x^2) dx = 12 \left(\frac{x^3}{3} - \frac{x^4}{2} + \frac{x^5}{5} \right) \Big|_0^1$$

$$= 12 \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{2} + \frac{1}{5} \right) = \left(4 - 6 + \frac{12}{5} \right) = \frac{2}{5}$$

$$c) f_Y(y) = \int_0^{1-y} 24xy dx = 24y \frac{x^2}{2} \Big|_0^{1-y} = 12y(1-y)^2, \quad 0 \leq y \leq 1$$

$$= 0, \quad \text{d.d.}$$

$$E(Y) = \int_0^1 12y^2(1-2y+y^2) dy = \frac{2}{5} \quad (\text{b şıklıktan benzer şekilde görülür.})$$

6) 6-22

$$f(x,y) = \begin{cases} x+y, & 0 < x < 1, \quad 0 < y < 1 \\ 0, & \text{d.d.} \end{cases}$$

$$a) f(x,y) \stackrel{?}{=} f_X(x) \cdot f_Y(y) \quad \begin{matrix} E \rightarrow X \text{ ve } Y \text{ bağımsız ras. değ.} \\ H \rightarrow X \text{ ve } Y \text{ bağımlı ras. değ.} \end{matrix}$$

$$f_X(x) = \int_0^1 (x+y) dy = xy + \frac{y^2}{2} \Big|_0^1 = x + \frac{1}{2} = \frac{2x+1}{2}, \quad 0 < x < 1$$

$$= 0, \quad \text{d.d.}$$

$$f_Y(y) = \int_0^1 (x+y) dx = \frac{x^2}{2} + xy \Big|_0^1 = \frac{1}{2} + y = \frac{2y+1}{2}, \quad 0 < y < 1$$

$$= 0, \quad \text{d.d.}$$

$$f(x,y) = x+y \neq \frac{2x+1}{2} \cdot \frac{2y+1}{2} \Rightarrow X \text{ ve } Y \text{ bağımlı ras. değişkenlerdir.}$$

$$b) f_X(x) = \begin{cases} \frac{2x+1}{2}, & 0 < x < 1 \\ 0, & \text{d.d.} \end{cases} \Rightarrow \text{"a" şıklıktan bulundu.}$$

$$c) P(X+Y < 1) = \int_0^1 \int_0^{1-x} (x+y) dy dx = \int_0^1 [x(1+x) + (1+x)^2/2] dx = 1/3.$$

7 7-38

$$f(x,y) = \begin{cases} 2e^{-2x}/x, & 0 \leq x < \infty, 0 \leq y \leq x \\ 0, & \text{d.d.} \end{cases}$$

$$\text{Cov}(X,Y) = E(XY) - E(X)E(Y)$$

$$E(XY) = \int_0^{\infty} \int_0^x y 2e^{-2x} dy dx = \int_0^{\infty} x^2 e^{-2x} dx = \frac{1}{8} \int_0^{\infty} y^2 e^{-y} dy = \frac{\overset{\text{gamma funktion}}{\Gamma(3)}}{8} = \frac{1}{4}$$

$$f_X(x) = \int_0^x \frac{2e^{-2x}}{x} dy = 2e^{-2x}, \quad 0 \leq x < \infty$$

$$E(X) = \int_0^{\infty} 2x e^{-2x} dx = \frac{1}{2}$$

$$f_Y(y) = \int_y^{\infty} \frac{2e^{-2x}}{x} dx$$

$$E(Y) = \int_0^{\infty} \int_y^{\infty} y \frac{2e^{-2x}}{x} dx dy = \int_0^{\infty} \int_0^x y \frac{2e^{-2x}}{x} dy dx = \int_0^{\infty} x e^{-2x} dx = \frac{1}{4} \int_0^{\infty} y e^{-y} dy = \frac{\Gamma(2)}{4} = \frac{1}{4}$$